

Ukraina õpilaste kooli lõpetamine 2023

UA õpilaste arv lõpuklassides seisuga 17.10.2022:

Õppekeel	Põhikool	Gümnaasium
eesti keel	254	12
eesti (keelekümbelus)	59	1
inglise keel	3	
vene keel	66	

Selgitused Ukraina õpilaste lõpetamise võimalustest kevadel 2023

Ukrainast saabunud sihtrühmale kehtivad üldised õigusaktidest tulenevad nõuded põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamisel. Kehtivate õigusaktide piires on võimalik paindlik lähenemine.

Esmane soovitus on, et **juhul, kui õpilase keeleoskus ei ole eksamite sooritamiseks piisav, saab kool pikendada tema nominaalset õppeaega ja korraldada keele- ja vajadusel aineõpet individuaalse õppekava alusel**. Eelkõige on oluline, et õpilane saaks hakkama järgmisel haridustasemel.

Senistes sõnumites oleme koolidele ja UA õppijatele andnud soovitusel püsida põhikoolis seni, kuni on valmidus järgmisele tasemel võrdväärsel alustel konkureerimiseks, eeskätt teadmiste ja oskuste poole pealt. Selleks on õiguslik võimalus pikendada õpilase nominaalset õppeaega ja kasutada individuaalset õppekava. Keskhariidustasemel õpingute jätkamiseks on vajalik kõrge keeleoskuse ning teadmiste tase ning on põhjendamatult panna põhihariduses omandamata jäetu õpetamine gümnaasiumi kohustuseks.

Põhikool

PGS § 30 Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetamise tingimused sätestatakse põhikooli riiklikus õppekavas ja lihtsustatud riiklikus õppekavas, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatut.

(3) Põhikooli lõpetamiseks põhikooli riikliku õppekava järgi sooritatakse ühtsed põhikooli lõpueksamid või põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel põhikooli koolieksam järgmistes ainetes:

- 1) **eesti keeles** või põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud juhul **eesti keeles teise keelena**;
- 2) **matemaatikas**;
- 3) käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud õppeainete hulgast õpilase valitud aines.

(4) Ühtsete põhikooli lõpueksamite õppeained, vormid ja ajad kehtestab valdkonna eest vastutav minister hiljemalt põhikooli lõpueksamitele eelneva õppeaasta 25. maiks.

UA õpilasel on võimalik sooritada **valikeksam võõrkeeles**, nt inglise või vene keeles. Kuna eksamitöö on koostatud eksami sooritamise keeles, tõlkimise probleemi tekkida ei tohiks. UA õpilane võib sooritada **valikaine eksamina näiteks vene keele** ka juhul, kui ta õpib koolis, kus vene keel kooli õppekavasse ei kuulu.

Loovtööd võib õpilane sooritada 9. klassis ka juhul, kui kooli õppekavaga on loovtöö sooritamine üldjuhul määratud 8. klassi. Erinevaid võimalusi ja näiteid loovtööde juhendmaterjalis Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikoolis, 2017.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või **eesti keele teise keelena** eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud **koolieksamina**. Seega sooritavad kõik UA märkega põhikooli lõpetajad eesti keel teise keelena koolieksami. Eksamitöö valmistab ette kool, lähtudes õpilaste tasemest. Keskelt ei ole võimalik tellida, kuna õpilastele seatud õpieesmärgid ja keeletasemed on erinevad.

Ühtse matemaatika eksami sooritamiseks on tõlkeks võimalik kõrvale tellida venekeelne töö. Suuremal osal UAst saabunud õppijatel vene keelest aru saamisega tõenäoliselt raskusi ei teki. On väike võimalus, et eksamile registreerumise hetkel saab tõlkeks tellida ka juba ukrainakeelse töö.

Korduseksam sooritatakse kooli direktori poolt määratud ajal, hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30. juunit, kuid hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

Gümnaasium

PGS § 31. Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõpetamise tingimused sätestatakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatut.

(5) Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb sooritada riigieksamid **eesti keeles** või gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel **eesti keeles teise keelena, matemaatikas ja võõrkeeles**. Riigieksam on sooritatud, kui saavutatud on vähemalt üks protsent maksimaalsest tulemusest. Riigieksam on sooritatud rahuldavalt, kui saavutatud on vähemalt 20 protsenti maksimaalsest tulemusest.

(6) Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb rahuldavalt sooritada:

1) **gümnaasiumi koolieksam** ja

2) **õpilasuurimus** või **praktiline töö**, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

Riigieksamid loetakse sooritatuks 1 punktist, positiivselt sooritatuks 20 punktist alates.

Ukraina õpilased, kes lõpetavad gümnaasiumit, saavad kasutada **matemaatika riigieksamil** venekeelset eksamitööd.

Eksameid korraldav asutus valmistab ette ja viib läbi **inglise keele B1/B2-taseme riigieksami**.

Inglise keele eksam on koostatud inglise keeles ja lisatõlget ei vaja. Vene keele eksamit Harno gümnaasiumi lõpus ette ei valmista ja 2023. aasta kevadel rahvusvahelist vene keele eksamit ei toimu. Ukrainast saabunud õpilastele on võimalus kooli soovil ette valmistada ja läbi viia individuaalsest õppekavast lähtuv eksamitöö **eesti keeles teise keelena** madalamal kui B2 keeleoskuse tasemel juhul, sest õpilane on Eestis õppinud vähem kui 3 aastat.

A2 tasemele eksamitöö koostamine on võimalik. 2023. aasta kevadel on eelduslikult 13 gümnaasiumilõpetajat UAst. Eksami koostab keskselt Harno, selleks **peab kool soovi avaldama hiljemalt**

1. novembriks 2022. Eksam koostatakse üldisest keeletaseme A2 kirjeldusest lähtudes, sest tõenäoliselt ei ole ka koolil veel novembri alguses aimu, millisele keeletasemele õppija tegelikult kevadeks jõuab.

Ukrainast saabunud õpilasel on võimalik uurimistöö asemel sooritada praktiline töö. Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust.